

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217200290
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8217200290.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v právnej veci starostlivosti o maloletého C. C., nar. X.X.XXXX, dieťa rodičov C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX/XX a E. C., nar. X.X.XXXX, bytom L. XXX/XX, L., o návrhu P. C., nar. XX.X.XXXX a E. C., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom L. XXX/XX, L., obaja zastúpení JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom Partizánska 45, Bardejov, na vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Z a m i e t a návrh na vydanie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Návrhom, ktorý bol súdu doručený dňa 20.1.2017 žiadali P. C. C. E. C. o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý C. zverený do ich náhradnej osobnej starostlivosti, zároveň aby súd uložil matke maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu minimálnou sumou výživného a uložil otcovi povinnosť prispievať maloletému na výživu sumou 100 Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletý s nimi žije v spoločnej domácnosti od narodenia a jeho rodičia boli súdom právoplatne rozvedení. Otec maloletého pracuje dlhodobo v zahraničí a matka žije s priateľom v Poľsku, pričom v roku 2013 alebo 2014 sa s maloletým presťahovala do Poľska, kde si založila s priateľom spoločnú domácnosť a presťahovala sa s maloletým. Tá je bez príjmu a dlhodobo nezamestnaná a finančne jej pomáhajú príbuzní, pričom navrhovatelia uviedli, že sú nútení ju finančne podporovať. Počas celej doby v Poľsku udržiavali navrhovatelia kontakt s maloletým a tak tomu bolo aj v decembri 2016, kedy otec maloletého C. vyzdvihol od jeho matky v Poľsku cestou z práce na Slovensko a odvtedy je maloletý v Bardejove so svojim otcom, resp. ak ten je v práci, tak so starými rodičmi z otcovej strany. Maloletý sa odmieta vrátiť do Poľska a rád by navštevoval školu v Bardejove. Otec maloletého v súčasnosti pracuje v zahraničí, ale v dohľadnej dobe by sa kvôli synovi chcel presťahovať a tráviť s ním viac času. Dovtedy sa budú o maloletého starať jeho starí rodičia, s čím súhlasí aj otec maloletého. Veci bola pridelená spisová značka 4P 19/2017. Dňa 8.2.2017 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie P. C. C. E. C. predmetom ktorého bol návrh vo veci samej na zverenie maloletého C. obom navrhovateľom do náhradnej osobnej starostlivosti a úprava práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletému. Veci bola pridelená spisová značka 4P 41/2017.

2. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 64/2011 - zo dňa 18.09.2012 bolo manželstvo rodičov maloletého C. rozvedené, na čas po rozvode súd zveril maloletého C. C., nar. X.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matke, uložil otcovi povinnosť prispievať na výchovu a výživu maloletého C. mesačnou sumou vo výške 100,- €, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky maloletého, styk otca s maloletým C. neupravil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

3. Podľa § 36 ods. 1, 4, 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

4. Podľa § 24 Zák. o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

5. Podľa § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

6. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z.z. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 45 Zákona o rodine Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a

spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

11. Súd zamietol návrh oboch navrhovateľov, pretože nie je dôvodný. Naopak, navrhovatelia svojím správaním nerešpektujú súdne rozhodnutie, ktorým bol maloletý zverovaný do osobnej starostlivosti matke a zadržávajú ho vo svojej dispozícii v rozpore s takýmto súdnym rozhodnutím. Matka ani otec nemajú pozastavené rodičovské práva, tieto nie sú zrušené ani obmedzené. Jediným dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia je ich subjektívne presvedčenie, že maloletému bude lepšie pri nich, ako pri matke a že je v najlepšom záujme maloletého, aby ostal s nimi. V návrhu absentuje akékoľvek tvrdenie a zároveň akýkoľvek dôkaz o tom, že je potrebné zasiahnuť do práv oboch rodičov, ktorých maloletý má tak výrazným spôsobom, aby bolo potrebné dieťa zveriť do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Nebolo ani len tvrdené, že rodičia sa o maloletého nechcú starať, pričom naopak navrhovatelia tvrdia, že otec má s maloletým dobrý vzťah a chce sa v najbližšej dobe presťahovať, aby mohol tráviť čas s ním, a že jeho matka nie je zlá matka. Postup navrhovateľov a zároveň aj otca maloletého, kedy dieťa po Vianočných sviatkoch neodovzdali matke, ktorej je zverovaný, je vážnym porušením právnych predpisov a rodičovských práv (a zároveň práv dieťaťa). Súd nebude aktívne napomáhať takémuto správaniu sa oboch navrhovateľov a ich návrh považuje za celkom zjavne bezdôvodný.

13. Ak sú navrhovatelia presvedčení, že maloletý C. je dostatočne rozumovo vyspelý, aby vedel prejavíť svoj názor (poznámka maloletý má 12 rokov), tak súd má za to, že doteraz nebolo nijako preukázané, že tomu tak je, pretože za týmto účelom absentuje dokazovanie a nie je teda isté, či maloletý celkom dobre rozumie následkom prípadného zverenia starým rodičom, aké väzby má na oboch rodičov a aký názor na to má najmä matka maloletého. Pre takýto výrazný zásah do rodičovských práv je potrebné dôsledne preskúmať jednak pomery maloletého a jeho rodičov a zároveň aj oboch navrhovateľov. Zatiaľ sa minimálne ich tvrdenia o tom, že matka je dlhodobo nezamestnaná a finančne ju musia podporovať okrem iného aj oni, javí ako nepravdivé, keďže sú osobami v materiálnej núdzi, ktorým bol poskytnutý nárok na právnu pomoc Centrom právnej pomoci. Navyše za obdobie od roku 2013 resp. 2014 do decembra 2016 žil maloletý s matkou v Poľsku a nie s navrhovateľmi a či sa zmení bydlisko maloletého spolu so všetkými aspektami k tomu prináležiacimi nie je možné rozhodnúť od stola iba na základe tvrdení navrhovateľov, ale k tomuto je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v koho neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné dňom doručenia bez ohľadu na jeho právoplatnosť (§ 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z.).